

Perron 7430

En plan for den fysiske udvikling af stationsområdet i Ikast

● Stationsområdet i Ikast

Titel:

Perron 7430 - en plan for den fysiske udvikling af stationsområdet i Ikast

Udarbejdet af:

Ikast-Brande Kommune, Planafdelingen,
Centerparken 1, 7330 Brande

Henvendelse:

E-post: teknikogmiljoomraade@ikast-brande.dk

Ikast-Brande Kommune
Planafdelingen
Centerparken 1
7330 Brande
Tlf.: 99 60 40 00

Ansvarlig medarbejder:

Navn: Martin Bertelsen
Direkte tlf.: 99 60 33 07
E-post: maber@ikast-brande.dk

Vision

VISIONEN FOR STATIONSOMRÅDET I IKAST ER, AT SKABE ET KARAKTERFULDE BYMILJØER SAMMENSAT AF TYDELIGE **STEDER** MED **STEMNING**, **SAMMENHÆNG** OG **SYNERGI**. STATIONSOMRÅDET SKAL DANNE TRYGGE OG INSPIRERENDE RAMMER OM MENNESKERS HVERDAGSLIV, BESØG OG GENNEMREJSE.

I KRAFT AF SIN FUNKTIONELLE, KULTURELLE OG REKREATIVE MANGFOLDIGHED SKAL OMRÅDET VÆRE EN DYNAMO FOR UDVIKLINGEN AF HELE DEN NORDLIGE DEL AF IKAST MIDTBY.

Tilgang

Skal det være en tidløs og bæredygtig plan som kan holde i mange år skal kvaliteterne i bydelen komme indefra.

Et kriterie for udformningen af en helhedsplan for området omkring stationen i Ikast er at den er robust. Det vil sige, at planen skal være modstandsdygtigt for de mange usikkerheder, som er til stede når der arbejdes med fysisk planlægning. Det handler blandt andet om de svingende økonomiske konjukturer og de skiftende mønstre der er for bosætning, detailhandel, trafik, byliv etc. Derudover skal den være etapevenlig på det overordnede plan, men den enkelte etape skal også kunne opdeles i mindre dele. Med andre ord er det afgørende, at planen ikke baserer sin hovedide på ét enkelt formmæssigt greb. I den sammenhæng er det vigtigt at planen også er dynamisk og hele tiden kan tilpasses de givne forhold og muligheder.

Derfor er udgangspunktet for den fysiske plan den eksisterende bystruktur i området, hvor der er foretaget en vurdering af områdets forskellige byrum og deres potentiale for at kunne udvikle sig til et karakterfuld byområde. Således er der inden for projektområdet udpeget ni områder som hver for sig kan fungere som selvstændige byrum og projekter.

De 9 projektområder er:

1. Det stationsnære område
2. Ved Banen
3. Nyt byudviklingsareal
4. Lille Torv
5. Strøget
6. Det grønne område
7. Frisenborg Allé
8. Dr. Schwærter's Plads
9. Banepromenaden

Designprincip

Steder, stemninger, sammenhænge og synergi er 4 grundelementer i et godt bymiljø. Disse fire begreber har derfor spillet en væsentlig rolle i processen omkring udformningen af de forskellige projektområder og området som helhed.

Sted

Et sted bliver til i mødet mellem lokaliteten og mennesker. De steder som har gjort indtryk på os, er alle kendetegnet ved en atmosfære som var mærkbar. Ofte er stedet præget af menneskers brug, enten i nutiden eller måske for meget længe siden, eller det er præget af, at mennesker aldrig har forholdt sig til det - før nu hvor man selv træder ind på stedet. Etografi, arkitektur og klima gør ikke et sted alene. Med til at skabe et sted hører et unikt navn som refererer til stedets funktion, anvendelse eller historie. Således at vi navngiver de steder som ikke allerede havde et navn og som kan få kvalitet af et sted. Eksempelvis Perron 7430, Olympiahusene, Olympiahaven og Banepromenaden.

Stemning

Et steds stemning er afgørende for det liv (eller fravær af liv) som foregår der. Hvis stemningen er imødekommende

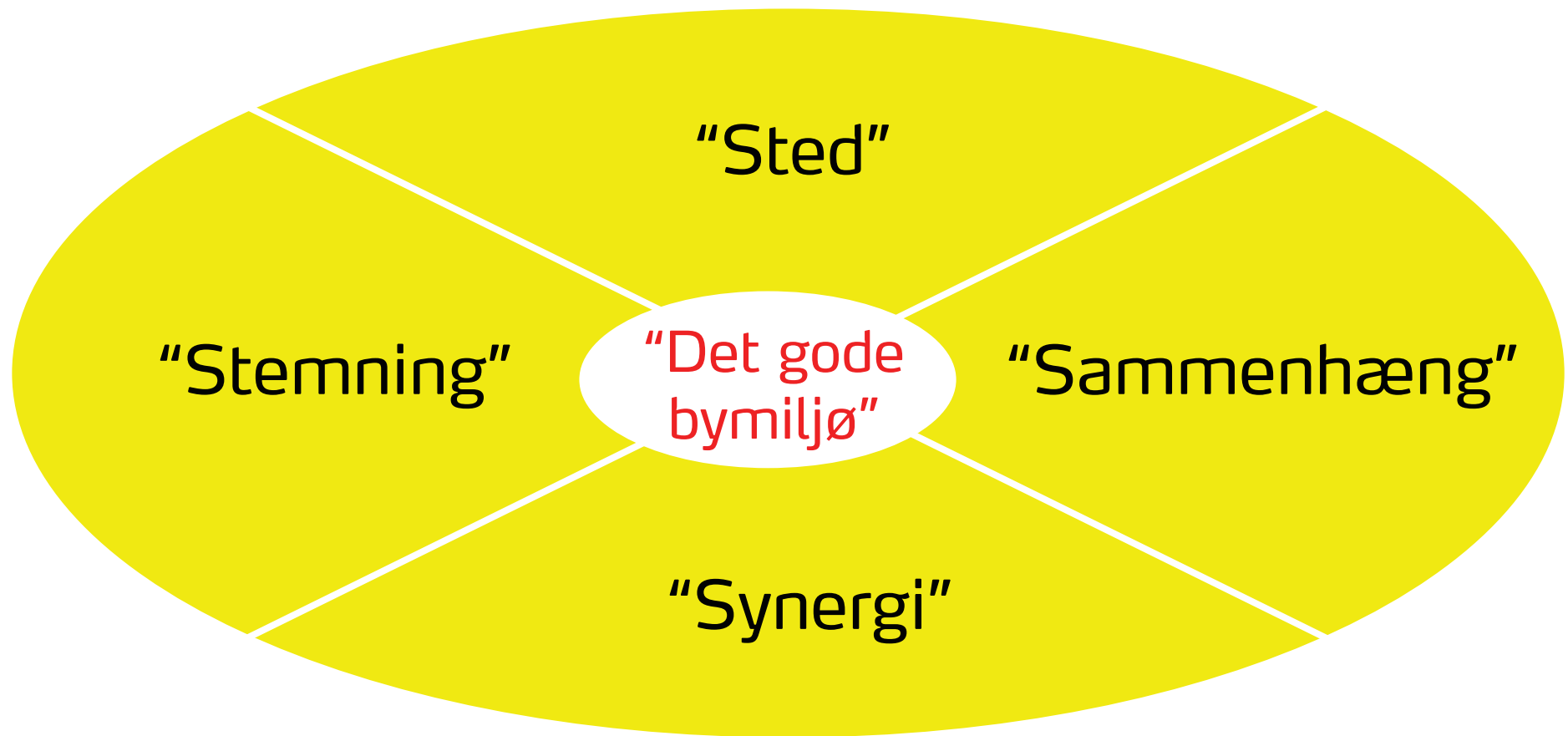
og tryk vil man foretrække stedet som smutvej eller ophold. Vi har været opmærksomme på at stationsområdets steder skal være stemningsfulde og imødekommende både for dagplejemoren, skaterne, beboerne og konsulenten fra Århus på vej til møde på rådhuset.

Sammenhæng

Et område med tydelige sammenhænge suger næring fra de forskellige tilstødende steder. Det ene sted læner sig ind i, eller op ad det andet sted. Umærkeligt bliver man ført fra A til B uden at skulle igennem "ingenmandsland" eller mellemrum hvor intentionen forsvinder. Sammenhænge opstår når f.eks. p-pladsen ved Dr. Swærter Plads forvandler sig til et bagagerums loppemarked. Mens markedet foregår kan børnene lege i Olympia haven. Bagefter kan hele familien følges gennem haven, op til Kunstpakhuset for at spise is. Måske kommer en legekammerat ud fra et af Olympiahusene med et løbehjul, og børnene kan fortsætte legen på skaterhjørnet, mens forældrene tjekker gavlavisen ud. Hele familien kan spadserere tilbage til bilen ad Strøget.

Synergi

Et sted har synergi når de mennesker som kommer på stedet får lyst og bliver inspireret til at det skal vokse. Flere kommer til, nye ideer, steder, stemninger vokser ud af mødet mellem mennesker og lokalitetens fysiske muligheder.

"9 gode bymiljøer"

1. Perron 7430

Der skabes en samlet flade for funktionerne langs Banen. Det vil sige posthuset, cykelparkering, venteområde, stationsbygning og kunstpakhus samles med en ensartet belægning og der arbejdes med at togets ankomst og afgang fremhæves i bybilledet.

2. Ved Banen

Gadeforløbet "Ved Banen" opgraderes og strammes op. Gadeforløbet forbi posthuset, stationsbygningen og banen gøres mere overskueligt, og der skabes en bedre overgang til Strøget

3. Olympiahusene

Nye bolig i parken. Tætheden i området forøges ved at opføre boliger i parken overfor kunstpakhuset. Boligerne skal forstærke miljøet omkring kunstpakhuset og tilføre liv til hele området

4. Li. Torv

Li. torvs centrale placering udnyttes. Pladsen udformes så den giver mulighed for ophold og leg. Dens centrale placering i forhold til stationen fremhæves og dens synlighed fra stationen udnyttes.

5. Strøget

Strøget ensrettes. Vejprofilet indsnævres, og der skabes mulighed for parallelparkering og begrønning. Dermed øges oplevelsen af midtbyens nærhed til stationsområdet.

6. Olympiahaven

Frå grønt overskudsareal til have. Arealet overfor Kunstpakhuset udformes så det får karakter af hele områdets baghave.

7. Frisenborg Allé

Frisenborg Allé omdannes til lukket boligvej. Vejen lukkes af og der opføres boliger således den får karakter af rolig boligvej.

8. Dr. Schwærters plads

Dr. Schwærters plads forskønnes. Parkeringspladsen på Dr. Schwærters Plads afgrænses så den fremstår som et egentligt byrum og dens centrale placering udnyttes.

9. Banepromenaden

Sti langs banen. Langs industriområdets bagside etableres en sti frem til baneoverskæringen ved Nordlysvej, hvilket kan bidrage til øget cirkulation i området.

9

8

7

6

3

1

5

4

2

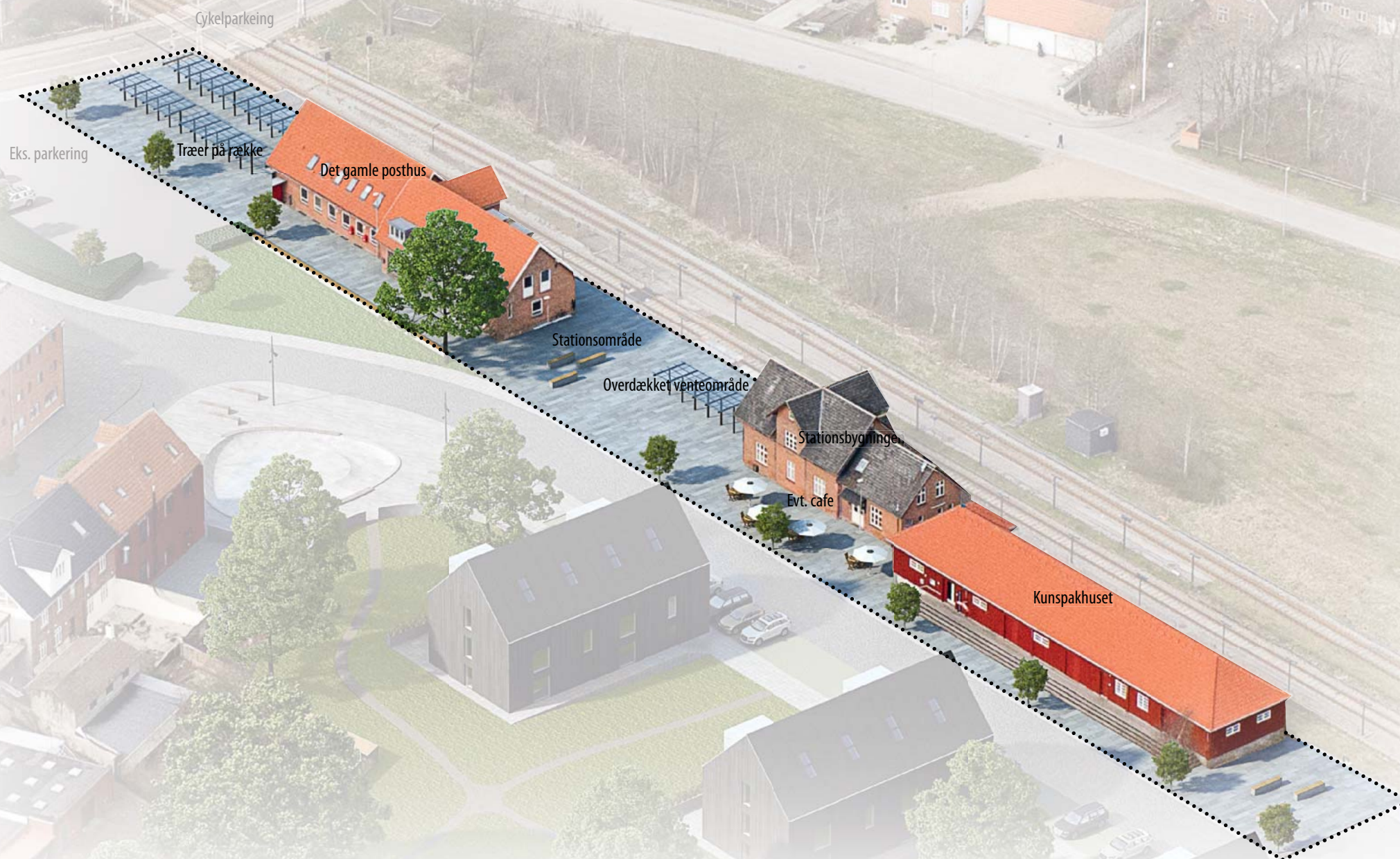
1. "Perron 7430"

Tiltag som skaber en samlet flade for funktionerne langs banen og fremhæver togets ankomst og afgang i bybilledet.

Konkrete tiltag

- Fjern varegården ved Posthuset og indret dette hjørne til cykelparkering,
- Etabler cykelparkering på vestsiden af postgården, og skab dermed visuel kontakt til banen og togets ankomst/afgang,
- Etabler ny belægningen som samler funktionerne langs banen og skaber en fornemmelse af en perron,
- Etabler en egentlig ankomstplads med venterum/ overdækning så man som rejsende oplever sig taget imod.
- Skab åbenhed så man føler sig tryk når man venter på toget og når man ankommer,
- Motiver til at etablere funktioner i de tomme bygninger langs banen, som er inviterende, inklusive og som genererer liv og kulturel mangfoldighed. Gerne underbygge

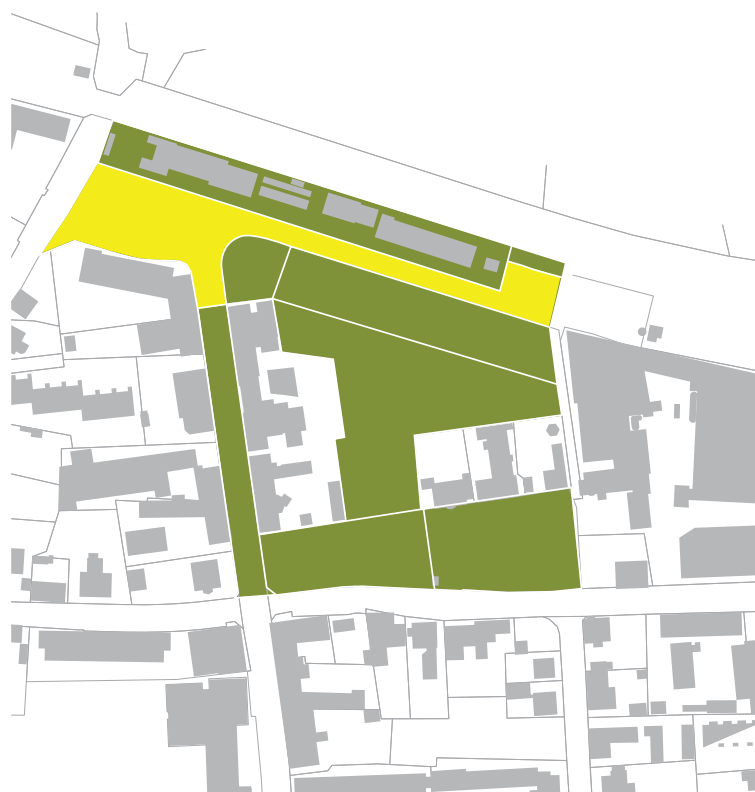

2. "Ved banen"

Gadeforløbet "Ved Banen" opgraderes og strammes op. Gadeforløbet forbi posthuset, stationsbygningen og banen gøres mere overskuelig, og der skabes en bedre overgang til Strøget.

Konkrete tiltag

- Vejprofilen indsnævres og føres igennem helt hen til Kunstpak-huset. Strøget tilsluttes "Ved Banen" og det bliver bedre markeret hvor byen/Strøget starter og slutter,
-
- Hele vejstykket belægges med chaussesten som genanvendes fra det brede vejprofil ved Kunstpakhuset. Dette giver en god fornemmelse af at man kører ind i et nyt område, og har en god hastighedsdæmpende effekt,
-
- Parkeringspladsen ved posthuset bibeholdes som p-plads men istandsættes,
-
- Der skabes en reel vendeplads efter kunstpakhuset, og der arbejdes med parkeringsmulighed.

Vendeplads

Parkering til Kunstpak-
hus og boliger

Kunstpakhuset

Stationsbygningen

Det gamle posthus

Ny vejbelægning

Eks. parkeringsplads

3. "Olympiahusene"

Nye bolig i parken. Tætheden i området forøges ved at opføre boliger i parken på modsatte side af kunstpakhuset. Boligerne skal forstærke miljøet omkring kunstpakhuset og tilføre liv til hele området.

Konkrete tiltag

- Der udarbejdes en lokalplan som giver mulighed for etablering af tre gavlhuse i 2½ etage.
- Gavlhusene skal i sit formsprog og materialevalg skabe en klar reference til Kunstpakhuset
- Der skal opbygges et gademiljø mellem kunstpak-huset og boligerne.
- Boligerne skal bidrage til at forøge livet i hele området herunder parken. Fra Parken skal der skabes en direkte forbindelse til Kunstpakhuset.
-
- Parkering til boligerne skal etableres langs "Ved Banen" hvor også besøgende til kunstpakhuset skal parkere.

Parkering

Olympiahaven

Terrasser

Gavlhuse

Kunstpakhus

4. "Li. Torv"

Torvets centrale placering skal udnyttes. Pladsen udformes så den giver mulighed for ophold og leg. Dens centrale placering i forhold til stationen fremhæves og udnyttes.

Konkrete tiltag

- Der udformes en plads som motiverer til leg og ophold, og som i sig selv kan være et mål for en gåtur i området.
- Der etableres belysning således at området også om aftenen fornemmes trygt.
- Området rummer et stort potentiale som bindeled mellem Strøget og stationen som skal udnyttes.
- Gavlen på "Spinderokken" istandsættes og der ophænges en storskærm som informerer om aktiviteterne i byen. Denne skærm vil være synlig for alle som stiger af toget, eller venter på toget. Men også for dem som sidder i toget.
- Fra pladsen skabe der adgang til Olympiahaven.

5. "Strøget"

Strøget ensrettes. Vejprofilet indsnævres, og der skabes mulighed for parallelparkering og begrønning. Dermed øges oplevelsen af midtbyens nærhed til stationsområdet.

Konkrete tiltag

- Vejen ensrettes således at køreretningen foregår ned mod stationsområdet.
- Vejprofilet indsnævres hvilket giver mulighed for parallelparkering og begrønning samt bedre forhold for bløde trafikanter.
- Der skabes en klart defineret overgang fra Strøget til stationsområdet
- Den lille lukkede plads ved Dr. Schwærter's plads fjernes og der etableres en ny med mulighed for ophold eller et kunsværk. De flotte brosten genbruges ved Dr. Schwærter's Plads.

Kig fra posthuset til Strøget og Li. torv med infoskærm på gavlen ved Spiderokken.

Kig fra Strøget over Li. torv til stationen hvor toget nu tydeligt fornemmes.

6. "Olympiahaven"

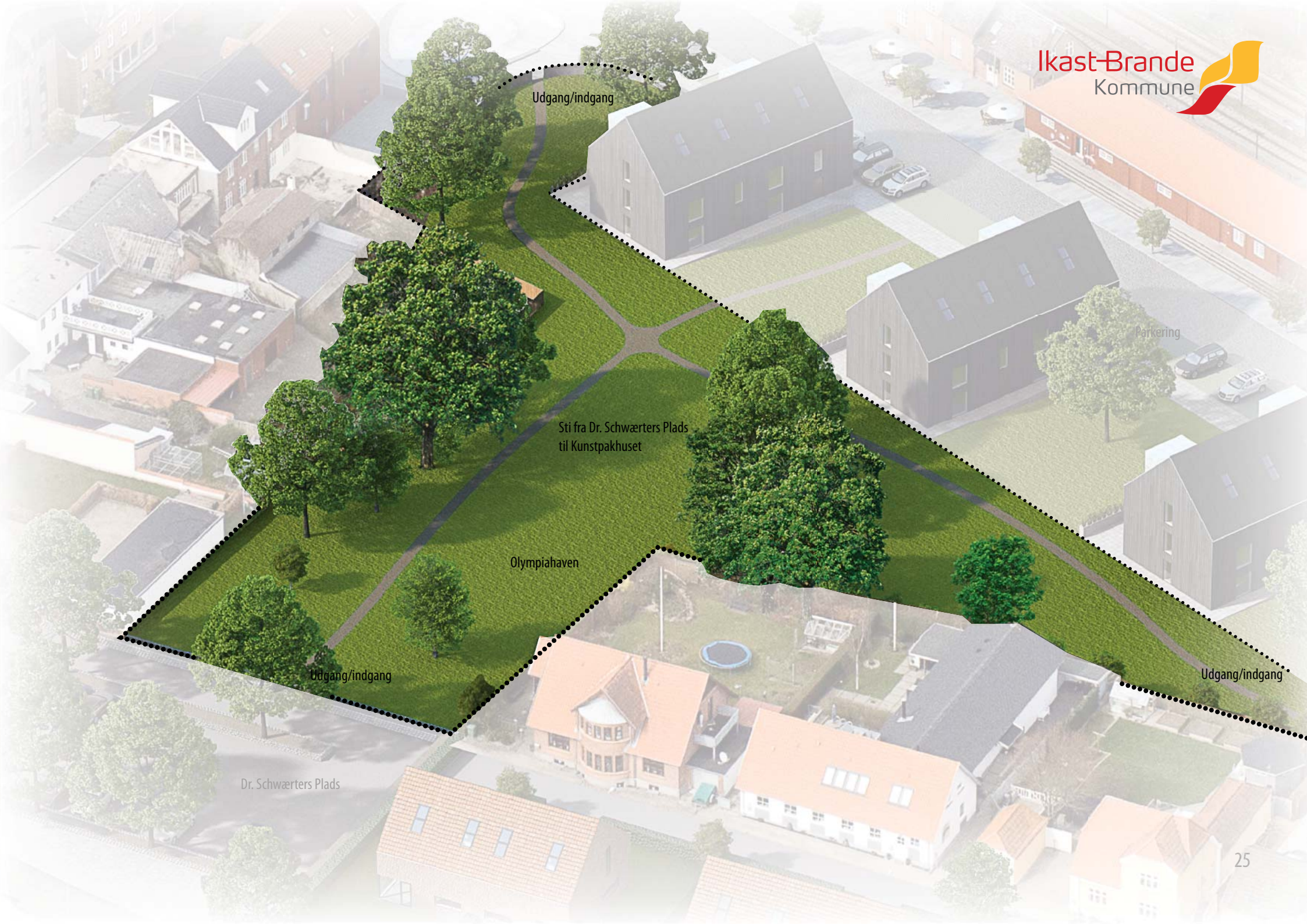
Fra grønt overskudsareal til hele områdets baghave. Det grønne areal overfor Kunstpakhuset udformes og indrettes som en have med plads til ophold og leg.

Konkrete tiltag

- Træer i haven fjernes og der tyndes ud i beplantningen,
- Haven afgrænses således man får en fornemmelse af at gå ind i en have som man eksempelvis kender det fra en kirkegård,
- Der etableres stiforbindelser på tværs og fra Dr. Schwærter Plads til Kunstpakhuset
- Der gives mulighed for leg og ophold eksempelvis ved at opsætte legeredskaber, grill etc.

En del af haven kan også anvendes i forbindelse med kunstpakhuset

Udgang/indgang

Sti fra Dr. Schwærter's Plads
til Kunstpakhuset

Olympiahaven

Udgang/indgang

Dr. Schwærter's Plads

Parkering

Udgang/indgang

7. "Dr. Schwærterers plads"

Dr. Schwærterers plads forskønnes. Dr. Schwærterers plads forbliver primært en parkeringsplads, men gøres mere attraktiv til andre funktioner.

Konkrete tiltag

- Pladsen fastholdes som parkeringsplads i ca. den samme størrelse som i dag,
- Pladsen afgrænses så den opleves som et egentlig byrum,
- Parkeringspladsen kan anvendes som parkering til Kunstpakhuset, hvorved turen igennem haven opleves som del af besøget,
- Mod Olympiahaven etableres et stendige som overgang mellem parkeringspladsen og haven. Stenene tages fra pladsen ud mod Strøget.
- Mellem parkeringspladsen og boligerne etableres en sti således man kan komme fra Nygade til Olympiahaven.

Strøget

Indgang/udgang

Dr. Schwærter Plads

Indgang til Olympiahaven

Indgang/udgang

Nygade

Kig fra Dr. Swærterts Plads gennem Olympiaparken forbi Olympiahusene og ned til Kunstpakhuset

Kig fra Strøget over mod Dr. Swærters plads med de nye boliger ved Frisenborg Allé i baggrunden

8. "Frisenborg allé"

Frisenborg Alle omdannes til lukket boligvej. Vejen lukkes af og der opføres boliger således den får karakter af boligvej.

Konkrete tiltag

- Frisenborg Allé lukkes af, men holdes åbent for bløde trafikanter,
- Der gives mulighed for opførelse af boliger i den østlige ende af Dr. Schwærter's Plads,
- Boligerne placeres således at der dannes en boligvej omkring FrisenBorg Alle,
- Der etableres belysning således at området også om aftenen fornemmes trygt.

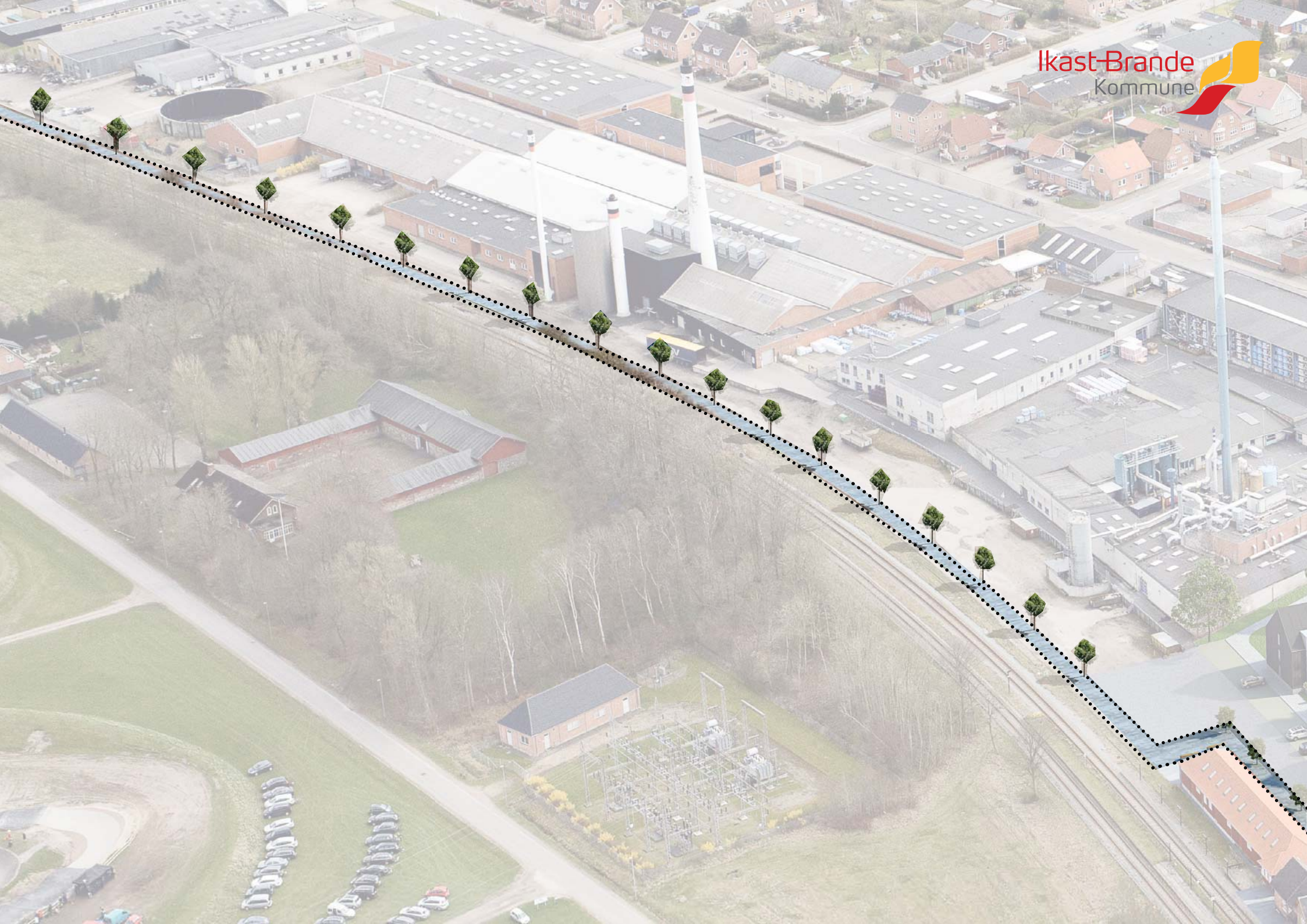
9. "Banepromenenaden"

Sti langs banen. Langs industriområdets bagside etableres en sti frem til baneoverskæringen ved Nordlysvej

Konkrete tiltag

- Banen er en barrierer i Ikast og skaber en kant igennem byen, på lige fod med eksempelvis en å.
- Langs banen etableres en sti med fast belægning, som kan anvendes til løb, cykling, rulleskøjter etc.
- Stien hæftes op på et større stisystem omkring Ikast, hvilket bidrager til cirkulation i bydelen.
- Stien løber på bagsiden af indsustriområdet og fortæller om den rå bagside af at være erhvervskommune. Dette har også sin skønhed.
- Langs stien plantes træer og der kan eventuelt opstilles kunst.
- Stien, træerne og kunsten bidrager til en bedre velkomst for dem som ankommer til byen med tog.

Konklusion

Processen omkring udviklingen af en fysisk plan for området omkring Stationen i Ikast har udviklet sig til en særdeles robust plan, baseret på en god vision. Ved at inddеле området i 9 delprojekter opnås en stor fleksibilitet i forhold til både tid og økonomi, hvilket er meget værdifuldt i en plan af denne karakter. Delprojekterne gør dels planen mere etapevenlig og overskuelig, men kompleksiteten i planen gøres også mindre, idet antallet af aktører inden for det enkelte delprojekt er begrænset. Derudover vil det være muligt at arbejde med flere delprojekter parallelt og samtidig sikre at de arbejder i samme retning. Således kan man sagtens forestille sig at der arbejdes med boligerne på Frisenborg Allé samtidig med pladsen ved Li. Torv.

Planens store styrke er, at den blot bygger videre på de mange funktioner som allerede er til stede i området i dag, og ikke hviler på, at noget udefra skal komme og "redde" området. Således består planen i princippet af mange små tiltag som tilsammen skaber den store helhed, men udgangspunktet er hele tiden det eksisterende. Stier og veje opgraderes, væsentlige bygninger iscenesættes, sammenhænge og forløb fremhæves, der tilføres mulighed for leg og bevægelse og der arbejdes med belysning og belægning.

Det afgørende i planen er derfor ikke om de pågældende delområder udformes præcis som det er fremlagt i planen. Det som er vigtigt er at udformningen kan opfylde de samme krav i forhold til

både sted, stemning, synergi og sammenhæng. Eksempelvis kan boligerne på modsatte side af kunstpakhuset udformes på mange måder blot de tilgodeser, skalaen og bymiljøet omkring kunstpakhuset, og at der skal være en passage mellem parken og stationsområdet. Ligeså med Li. Torv. Det behøver ikke være en løbehjulsbane, men kan meget vel være en anden funktion, blot den i samme grad giver anledning til aktivitet og ophold.

Alligevel indeholder planen elementer som er særdeles vigtige at få realiseret i forhold til den samlede ide. Særlig vigtig er det eksempelvis at få flyttet cykelparkeringen til den anden side af posthuset, og således få skabt en ankomstplads mellem posthuset og stationsbygningen. Hele ideen omkring perron 7430, større synlighed til toget, Li, Torv og storskærmen, hviler på at cykelstativerne fjernes. Derfor vil det være nærliggende at rette fokus mod dette sted tidligt i processen.

Vi ved nu hvor vi gerne vil hen med området, tilbage er spørgsmålet er hvordan vi kommer dertil? Dette handler næste fase om, hvor der skal udarbejdes en egentlig udviklingsplan, herunder en strategi for hvordan området kan realiseres og der laves analyser og økonomiske beregninger på de forskellige delprojekter.

